

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO NR. 5D-2025/2.1-35 PRIEŠ LIETUVOS TRANSPORTO SAUGOS ADMINISTRACIJĄ

2025 m.
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė 2025 m. sausio 8 d. gavo X (toliau – Pareiškėjas) skundą dėl Lietuvos transporto saugos administracijos (toliau – LTSA) pareigūnų veiksmų (neveikimo) netinkamai konsultuojant, nesuteikus išsamios, teisės aktais pagrįstos, informacijos dėl Pareiškėjo prašymo atnaujinti leidimą vežti keleivius (pavėžėjimo leidimą) atmetimą (toliau – Skundas).

2. Pareiškėjas Skunde nurodo:

2.1. „2021-12-10 Lietuvos transporto saugos administracijos (toliau – LTSA) buvo man suteiktas leidimas vežti keleivius už atlygį Nr. LEID-9554-PAVL.“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

2.2. „Šiais metais atėjo pranešimas, kad reikia pateikti prašymus iki 2024-12-20 atsinaujinti turimus leidimus, nes kitu atveju nuo 2025-01-01 anksčiau išduotas leidimas nustos galioti. Aš nuo 2024 metų spalio mėnesio pradžios daugiau nei keturis kartus buvau pateikęs prašymą atnaujinti leidimą, bet du kartus telefonu <...>, SMS žinutėmis buvau informuotas, kad mano prašymas dėl leidimo išdavimo (atnaujinimo) atmestas ir nurodyta „kilus klausimams kreiptis į LTSA Paslaugų departamento skyrių.“ ir dar pora kartų man į e-paštą atėjo trumpi laiškai, kad mano prašymai atnaujinti leidimą atmesti dėl informacijos iš VMI ir pasiūlyta kreiptis į šią įstaigą, o norint dėl šių atsakymų išsamiau pasikonsultuoti nurodyta kreiptis skambinant tel. (<...>).“

2.3. „Nežinau kiek LTSA dirba konsultantų (jei iš vis jų yra), bet nurodytu telefono numeriu (<...>) dėl savo situacijos išsiaiškinimo bandžiau skambinti bemaž kokį penkiolika kartų – rezultatas vienas – išgirsti autoatsakiklį, kad „...jūs paskambinote į LTSA...“ ir „...esamu metu visi konsultantai užimti...““

2.4. „Nesant galimybei situaciją išsiaiškinti gyvai, dar pora kartų kreipiausi į LTSA e-paštu (konsultavimas@ltsa.lt), prašydamas LTSA pateikti išsamią informaciją, paremtą teisės aktais, kodėl man atimama teisė teisėtu būdu gauti pajamas ir esu stumiamas į finansinę duobę. Deja, abu kartus, nieko daugiau nei, kad man uždrausta vykdyti veiklą remiantis Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso 8² str. 2 d., išdėstyta nebuvo – atsakymus parengė LTSA konsultantė [...]“

2.5. „Dėl susiklosčiusios situacijos aš esamu metu praktiškai tapau bedarbiu ir patyriau tam tikrų finansinių nuostolių ir matyt, patirsiu dar daugiau, nes man, blogiausiai atveju, uždrausta verstis teisėta veikla. O geriausiai, norint atnaujinti veiklai reikalingą licenciją, reikia iš naujo rinkti krūvą dokumentų, kas aišku, atimtų ne tik nemažai laiko, bet pareikalautų papildomų išlaidų, nes dabar visos paslaugos mokamos.“

3. Pareiškėjas prašo „ištirti [...] aprašytą faktą ir [...] įvertinti atitinkamų LTSA tarnautojų darbą.“

TYRIMAS IR IŠVADOS

4. Seimo kontrolierė, atsižvelgusi į pirmiau nurodytas aplinkybes, kreipėsi į LTSA, prašydama pateikti informaciją, paaiškinimus.

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

5. Iš LTSA Skundo tyrimui pateiktų dokumentų nustatyta:

5.1. „2021 m. gruodžio 10 d. Pareiškėjui buvo suteiktas Leidimas vežti keleivius už atlygį lengvaisiais automobiliais pagal užsakymą [...] [toliau citatose ir tekste – pavėžėjimo leidimas]. Pasikeitus teisiniam reglamentavimui, o būtent Kodekso¹ nuostatomis (kurios reglamentuoja Lietuvos Respublikoje išduodamų leidimų vykdyti keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais pagal užsakymą veiklą išdavimą, šių leidimų galiojimo sustabdymą, galiojimo sustabdymo panaikinimą ir galiojimo panaikinimą)², vadovaujantis Kodekso 8² ir 8¹ straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2571 4 straipsnio nuostatomis, visi asmenys, kuriems pavėžėjimo leidimai buvo išduoti iki 2024 m. gegužės 6 d., turėjo deklaruoti, kad atitinka KTK 8² straipsnio 2 dalyje nustatytus reikalavimus, ir ne vėliau kaip iki 2024 m. gruodžio 20 d. Administracijai pateikti Taisyklėse³ nustatytos formos deklaraciją ir prašymą pakeisti šiuos leidimus. Atkreiptinas dėmesys, kad Kodekso 8² ir 8¹ straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2571 4 straipsnio 4 dalyje įtvirtintas imperatyvas, jog asmenims iki 2024 m. gruodžio 20 d. nepateikus Administracijai šios deklaracijos ir prašymo pakeisti jiems išduotus leidimus iki 2024 m. gegužės 6 d., atitinkamai pavėžėjimo leidimai netenka galios 2025 m. sausio 1 d.“

5.2. „Administracija, laikydamosi atsakingo valdymo principų, laiku dėjo visas pastangas informuoti visuomenę, t. y. viešino informaciją Administracijos tinklapyje⁴, taip pat tiesiogiai siuntė išsamius priminimus-pranešimus apie pokyčius suinteresuotiems asmenims elektroniniu paštu. Pareiškėjas taip pat buvo informuotas elektroniniu paštu išsiųstu pranešimu.“

5.3. „Pareiškėjas prašymus pakeisti pavėžėjimo leidimą Administracijai teikė tris kartus elektroniniu būdu, prisijungęs prie e. VKTI elektroninės paslaugų svetainės⁵. Prisijungus prie savo paskyros galima ne tik pateikti prašymus, bet ir pasitikrinti užsakytos elektroninės paslaugos būklę, todėl pareiškėjai apie prašymų registravimą papildomai nėra informuojami.“

5.4. „Administracija pavėžėjimo leidimus išduoda, leidimų galiojimą sustabdo, leidimų galiojimo sustabdymą ar leidimų galiojimą panaikina vadovaudamasi Kodekso ir Taisyklių nustatyta tvarka. Vadovaudamasi Taisyklių 3 p., Administracija pavėžėjimo leidimus išduoda Licencijų informacinėje sistemoje.“

5.5. „Prašymų teikimo ir netenkinimo priežastys e. VKTI elektroninėje paslaugų svetainėje:

¹ Lietuvos Respublikos kelių transporto kodeksas (tekste – Kodeksas).

² Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso 8² ir 8¹ straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XIV-2571. Prieiga internetu: XIV-2571 Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso 8-2 ir 18-1 straipsnių pakeitimo įstatymas.

³ Leidimų vežti keleivius už atlygį lengvaisiais automobiliais pagal užsakymą ir lengvaisiais automobiliais taksi išdavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2011 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. 3-768 „Dėl Leidimų vežti keleivius už atlygį lengvaisiais automobiliais pagal užsakymą ir lengvaisiais automobiliais taksi išdavimo taisyklių patvirtinimo“ (tekste – Taisyklės).

⁴ Prieiga internetu:

<https://ttsa.lrv.lt/lt/naujienos/svarbu-vykdantiems-keleiviu-vezima-uz-atlygi-lengvaisiais-automobiliais-ltsa-jau-priima-prasymus-pasikeisti-veiklos-leidimus/>.

<https://ttsa.lrv.lt/lt/naujienos/ltsa-primena-vezejams-nelaukti-pereinamojo-laikotarpio-termo-pabaigos-ir-atsinaujinti-savo-transporto-priemonese-irengtus-antrosios-kartos-pirmosios-versijos-ismaniuosius-tachografus/>.

<https://ttsa.lrv.lt/lt/naujienos/tukstanciai-pavezotoju-ir-taksi-paslaugas-teikianciu-vairuotoju-nuo-sausio-gali-netekti-teises-vezti-keleivius/>.

<https://ttsa.lrv.lt/lt/naujienos/laiku-leidimu-nepasikeite-pavezotojai-ir-taksi-paslaugas-teikiantys-vairuotojai-nuo-sausio-1-d-negales-vezti-keleiviu-leidimus-jiems-teks-issimti-is-naujo/>.

⁵ [Elektroniniai valdžios vartai](#)

1) Prašymas Nr. 1, teiktas 2024-09-24 (reg. Nr. 301PT-7001), – prašymas buvo netenkintas 2024-10-02. Nurodytos atsisakymo tenkinti prašymą priežastys: VMI duomenimis, turite mokestinių nepriemokų. Prašome kreiptis į šią įstaigą. Automobilio privalomoji techninė apžiūra turi būti atlikta nustatytu šiai veiklai periodiškumu, t. y. automobiliams, kurių eksploatacijos trukmė iki 5 metų, privalomoji techninė apžiūra atliekama kas 12 mėn., daugiau nei 5 metai – kas 6 mėn.

2) Prašymas Nr. 2 teiktas 2024-11-04 (reg. Nr. 301PT-8940) – prašymas buvo netenkintas 2024-11-05. Nurodytos atsisakymo tenkinti prašymą priežastys: VMI duomenimis, turite mokestinių nepriemokų. Prašome kreiptis į šią įstaigą.

3) Prašymas Nr. 3 teiktas 2024-11-25 (reg. Nr. 301PT-9918) – prašymas buvo netenkintas 2024-11-26. Nurodytos atsisakymo tenkinti prašymą priežastys: VMI duomenimis, turite mokestinių nepriemokų. Prašome kreiptis į šią įstaigą.“

5.6. „Teikiant prašymus e. VKTI elektroninėje paslaugų svetainėje sudaryta galimybė pasirinkti, koku būdu pareiškėjai nori būti informuojami apie prašymų nagrinėjimo eigą, t. y. el. paštu ar trumpąja tekstine žinute (telefonu). Jeigu Pareiškėjas pasirinko būti informuotas trumpąja tekstine žinute telefonu, atitinkamai tuo pagrindu buvo informuotas.“

5.7. „Pareiškėjas pateikė aukščiau nurodytus prašymus pakeisti pavėžėjimo leidimą deklarudamas, kad atitinka Kodekso 8² straipsnio 2 dalyje nustatytus reikalavimus, tačiau Administracija, nustačiusi, kad Pareiškėjas visgi neatitinka reikalavimo, numatyto Kodekso 8² str. 2 d. 4 p.⁶, atitinkamai ir nurodė, kodėl prašymai pakeisti pavėžėjimo leidimą negali būti tenkinami, bei nurodė kreiptis į valstybės instituciją, atsakingą už mokesčių administravimą bei turinčią įstatymų suteiktus įgaliojimus veikti mokesčių administravimo srityje Lietuvos Respublikoje, – Valstybinę mokesčių inspekciją. Pareiškėjas kreipėsi konsultacijos į Administraciją 2024 m. lapkričio 20 d. Administracijos konsultantė 2024 m. lapkričio 25 d. į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktuali klausimu atsakė suteikdama konsultaciją raštu (el. paštu) pagal Administracijai nustatytą kompetenciją. Pareiškėjas pakartotinai kreipėsi konsultacijos 2024 m. gruodžio 10 d., atitinkamai konsultacija raštu suteikta – 2024 m. gruodžio 16 d. 2024 m. gruodžio 17 d. Pareiškėjas kreipėsi dar kartą, konsultacija suteikta – 2024 m. gruodžio 23 d.“

5.8. „Administracija atkreipia dėmesį, kad Pareiškėjas teikdamas prašymus visais atvejais informacinėje sistemoje paeiliui patvirtino, be kita ko, kad yra susipažinęs su Kodekso nuostatomis, reglamentuojančiomis keleivių vežimo veiklą ir keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais veiklą, ir Taisyklėmis; yra neskolingas (laikomas neskolingas) Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui, savivaldybių biudžetams ar fondams, į kuriuos mokamus mokesčius administruoja Valstybinė mokesčių inspekcija, išskyrus atvejus, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas.“

5.9. „Iš pateiktos informacijos visumos matyti, kad dokumentams ir informacijai pateikti buvo nustatytas konkretus naikinamasis terminas, Pareiškėjas buvo informuotas asmeniškai, todėl Pareiškėjas, kaip profesinę vežimo kelių transportu veiklą vykdeš asmuo, tuo metu turėjęs Lietuvos Respublikoje išduotą pavėžėjimo leidimą, pagal visas aplinkybes turėjo numatyti, kad dėl jo veikimo ar neveikimo pavėžėjimo leidimas 2025 m. sausio 1 d. nebegalios.“

5.10. „Administracija konsultuoja asmenis Administracijos kompetencijos klausimais vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 7 str. 1 d. 2 p. Siekiant užtikrinti tinkamą konsultavimą Administracijoje yra patvirtintas Konsultavimo Lietuvos transporto saugos administracijoje tvarkos aprašas⁷. Asmenims, kurie kreipiasi į

⁶ Kodekso 8² str. 2 d. 4 p. „būti neskolingas (laikomas neskolingas) Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui, savivaldybių biudžetams ar fondams, į kuriuos mokamus mokesčius administruoja Valstybinė mokesčių inspekcija, išskyrus atvejus, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas“.

⁷ Konsultavimo Lietuvos transporto saugos administracijoje tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos transporto saugos administracijos direktoriaus 2022 m. rugsėjo 13 d. įsakymu Nr. 2BE-219 „Dėl Konsultavimo Lietuvos transporto saugos

Administraciją, po konsultacijų suteikimo siunčiamos anketos konsultacijų kokybei vertinti, taip pat nuolat vertinama atsitiktinių pokalbių kokybė, jų klausant.

Administracijai pasiteiravus partnerio A, ar Pareiškėjo Skunde nurodytu numeriu <...> buvo bandyta susisiekti su Administracija, gauta informacija, kad nėra duomenų, jog nurodytu numeriu būtų skambinta Administracijai.“

5.11. „Kaip nurodyta aukščiau, Pareiškėjas prašymus pakeisti pavėžėjimo leidimą teikė per e. VKTI sistemą. Elektroniniu paštu (konsultavimas@ltsa.lt) buvo teikti prašymai Pareiškėją konsultuoti Administracijos kompetencijos klausimais. Atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėjas kreipėsi į Administraciją el. paštu (konsultavimas@ltsa.lt) dėl konsultavimo, atitinkamai Administracija suteikė Pareiškėjui konsultaciją, dėl kokių priežasčių Pareiškėjo teikti prašymai netenkinti, kokio teisinio reguliavimo pagrindu. Konsultacinio pobūdžio pranešimai, gauti el. paštu konsultavimas@ltsa.lt, Administracijoje nėra registruojami. Elektroniniu paštu buvo gauti kliento paklausimai: 2024-11-20 – konsultacija suteikta 2024-11-25; 2024-12-10 – konsultacija suteikta 2024-12-16; 2024-12-17 – konsultacija suteikta 2024-12-23.“

5.12. „Atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėjas iki Kodekso 8² ir 18¹ straipsnių pakeitimo įstatyme Nr. XIV-2571 numatyto termino, t. y. ne vėliau kaip iki 2024 m. gruodžio 20 d., neatsinaujino pavėžėjimo leidimo, jam išduotas leidimas neteko galios 2025 m. sausio 1 d.“

5.13. Iš Skundo tyrimui pateiktų dokumentų nustatyta:

5.13.1. LTSA pranešimas:

„Sveiki, primename, kad išduotų iki 2024-05-06 leidimų nepasikeitę taksi ir pavėžėtojo paslaugas teikiantys vairuotojai nuo 2025-01-01 negalės vykdyti veiklos.

Siekiant įgyvendinti nuo šių metų gegužės 1 d. įsigaliojusius naujus Kelių transporto kodekso reikalavimus vežėjams, vykdančioms keleivių vežimą už atlygį lengvaisiais automobiliais, Lietuvos transporto saugos administracija (LTSA) keičia taksi ir pavėžėtojo paslaugas teikiančių vairuotojų leidimus.

Pokytis liečia vairuotojus, kuriems leidimai išduoti iki 2024 m. gegužės 6 d. Po šios dienos išduoti leidimai galioja ir toliau, jų keisti nereikia. Vežėjai, turintys savivaldybių išduotus leidimus, taip pat juos turi pasikeisti.

Atkreipiame dėmesį, kad pateikti prašymą leidimo keitimui yra svarbu iki 2024 m. gruodžio 20 d., nes leidimų nepasikeitę vežėjai nuo 2025 m. sausio 1 d. negalės vykdyti veiklos.

Vežėjai, norintys pasikeisti leidimus, gali tą padaryti atvykę į klientų aptarnavimo padalinius, per el. savitarną, siunčiant prašymą ir reikiamus dokumentus el. paštu konsultavimas@ltsa.lt. juos pasirašius teisinę galią turinčiu elektroniniu parašu.

Išduodant naująjį leidimą bus tikrinami privalomi leidimui pakeisti dokumentai bei duomenys, LTSA specialistai turės įsitikinti, ar automobiliui, kuriuo bus vežami keleiviai, atlikta privalomoji techninė apžiūra. Jeigu automobilio privalomoji techninė apžiūra nebus atlikta pagal nustatytus reikalavimus: transporto priemonė, kurios eksploatacijos trukmė iki 5 metų, privalomoji techninė apžiūra atliekama kas 12 mėnesių, daugiau nei 5 metai – kas 6 mėnesius.

Norint pasikeisti leidimą, reikia pateikti:

asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, jei prašymas teikiamas klientų aptarnavimo padalinyje;

vairuotojo pažymėjimą, išduotą ES, EEE, NATO valstybių narių šalyse ar Ukrainoje, jei vairuotojo pažymėjimas išduotas ne Lietuvos Respublikoje;

nustatytos formos prašymą, jei prašymas pateikiamas ne el. savitarnoje.

Primename, kad vežėjai, vykdančys keleivių vežimą už atlygį lengvaisiais automobiliais veiklą, turi atitikti šiuos reikalavimus:

būti įregistravus individualią veiklą VMI (veiklos kodas pavėžėtojams – 49.39, taksi – 49.32);

neturėti mokestinių nepriemokų;

teisėtu pagrindu valdyti transporto priemonę, su kuria vykdoma veikla;

turėti ne trumpesnę nei 2 metų B kategorijos vairavimo stažą;

būti nepriekaištingos reputacijos t. y. nebūti nuteisti už sunkų ar labai sunkų nusikaltimą, kai teistumas nėra išnykęs arba panaikintas, nebūti nuteisti už baudžiamąjį nusižengimą, kai nėra atlikta paskirta bausmė (išskyrus, kai yra atleisti nuo bausmės atlikimo), nepiktnaudžiauti alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis ar kitomis psichiką veikiančiomis medžiagomis, kai leidimo prašo fizinis asmuo;

automobilis, su kuriuo vykdoma veikla, turi turėti galiojantį privalomąjį vairuotojų civilinės atsakomybės draudimą, tinkantį šiai veiklai vykdyti;

automobilio privalomoji techninė apžiūra turi būti atlikta nustatytu šiai veiklai keliamu periodiškumu t. y. automobiliams, kurių eksploatacijos trukmė iki 5 metų, privalomoji techninė apžiūra atliekama, kas 12 mėn., virš 5 metų – kas 6 mėn.;

taksi veiklą vykdančias juridinis asmuo, ar juridinio asmens statuso neturintis subjektas, turi būti registruotas ES ar EEE valstybėje narėje.

Konsultacijos LTSA veiklos klausimais: tel. +370 5 278 5601, el. p.

konsultavimas@ltsa.lt

SVARBU. Šis el. p. adresas skirtas tik informacijai pateikti.“

5.13.2. „2024-10-09, 2024-11-16, 2024-11-23, 2024-11-30, 2024-12-07, 2024-12-14“ el. paštu <...> siųsti pranešimai: „Primename, kad dar nepasikeitėte leidimo išduoto iki 2024-05-06, leidimų nepasikeitę [...]“

5.13.3. Pareiškėjo el. paštu pateikti prašymai ir LTSA atsakymai (konsultacija):

„From: X <<...>> Sent: Wednesday, November 20, 2024 3:09 PM To: konsultavimas

konsultavimas@ltsa.lt Subject: Dėl licenzijos.

Sveiki 2021-12-10 LTSA buvo man suteiktas leidimas vežti keleivius už atlygį Nr. LEID-9554-PAVL. Šiais metais atėjo pranešimas, kad reikia pateikti prašymus atsinaujinti leidimus, nes kitu atveju nuo 2025-01-01 anksčiau išduotas leidimas nustos galioti. Aš du kartus buvau pateikęs prašymą atnaujinti leidimą, bet abu kartus telefonu <...> SMS žinutėmis buvau informuotas, kad mano prašymas dėl leidimo išdavimo (atnaujinimo) atmestas ir nurodyta „kilus klausimams kreiptis į LTSA Paslaugų departamento skyrių.“ Prašyčiau pateikti man teisiškai pagrįstą raštą, kodėl man nuo 2025-01-01 bus uždrausta vykdyti savo veiklą (vežti keleivius už atlygį), šis dokumentas man bus reikalingas ateityje galimai kreiptis į Užimtumo tarnybą kaip asmeniui netekusio darbo, nes dabartinė mano veikla (pavėžėjas) yra pagrindinis mano pajamų šaltinis. Tikiuosi greito ir išsamaus atsakymo. Pagarbiai, [...]“

„On Monday, November 25, 2024 at 08:00:58 AM GMT+2, konsultavimas <konsultavimas@ltsa.lt> wrote: Sveiki, Jūs teikėte prašymą Leidimo vežti keleivius už atlygį lengvaisiais automobiliais pagal užsakymą (pavėžėtojai) nemokamam atnaujinimui 2024 m. rugsėjo 24 d. ir 2024 m. lapkričio 4 d. Jūsų pateikti prašymai buvo netenkinti, kadangi Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenimis turite mokestinių nepriemokų. Prašome kreiptis į šią įstaigą. Pateikti prašymą pakeisti leidimą svarbu iki 2024 m. gruodžio 20 d., nes leidimų nepasikeitę taksi ir pavėžėtojo paslaugas teikiantys vairuotojai nuo 2025 m. sausio 1 d. negalės vykdyti veiklos. Primename, kad vežėjai, vykdančys keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais veiklą, turi atitikti šiuos reikalavimus: • būti įregistravę individualią veiklą VMI (veiklos kodas pavėžėtojams – 49.39, taksi – 49.32); • neturėti mokestinių nepriemokų; • būti Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių registre įregistruoto lengvojo automobilio, kuriuo vykdoma keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais taksi ar keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais pagal užsakymą veikla, savininkas arba šį lengvąjį automobilį valdyti kitu teisėtu pagrindu. Tinkamos yra transporto priemonės panaudos, nuomos sutartys arba abiejų šalių pasirašytas sutikimas, leisti naudoti transporto priemonę keleiviams vežti už atlygį (Rekomendacinė forma); • turėti ne trumpesnę nei 2 metų B kategorijos vairavimo stažą; • būti nepriekaištingos reputacijos, t. y. nebūti

nuteisti už sunkų ar labai sunkų nusikaltimą, kai teistumas nėra išnykęs arba panaikintas, nebūti nuteisti už baudžiamąjį nusižengimą, kai nėra atlikta paskirta bausmė (išskyrus, kai yra atleisti nuo bausmės atlikimo), nepiktnaudžiauti alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis ar kitomis psichiką veikiančiomis medžiagomis, kai leidimo prašo fizinis asmuo. Pildant prašymą pateikti pažymą iš Respublikinio priklausomybės ligų centro, kurios apimtų duomenis iš visų filialų. Pažyma vadinasi „Pažyma iš visų 5 RPLC filialų“; automobilis, su kuriuo vykdoma veikla, turi turėti galiojantį privalomąjį vairuotojų civilinės atsakomybės draudimą, tinkantį šiai veiklai vykdyti; • automobilio privalomoji techninė apžiūra turi būti atlikta nustatytu šiai veiklai periodiškumu, t. y. automobiliams, kurių eksploatacijos trukmė iki 5 metų, privalomoji techninė apžiūra atliekama kas 12 mėn., daugiau nei 5 metai – kas 6 mėn. Jei dėl pateikto atsakymo norėtumėte pasikonsultuoti, skambinkite (+370 5) 278 5601 [...].“

„From: X <<...>> Sent: Tuesday, December 10, 2024 4:32 PM To: konsultavimas konsultavimas@ltsa.lt Subject: Re: Dėl licenzijos.

Sveiki Pakartotinai kreipiuosi, norėdamas išsiaiškinti kuo tiksliai remiantis, t. y. kokiais teisės aktais (įstatymais, įsakymais, potvarkiais, žodiniais nurodymais ar pan.) man LTSA nepratęsia leidimo vykdyti savo veiklą, kadangi dėl LTSA atsisakymo pratęsti mano leidimą aš jau patyriau finansinių nuostolių ir galimai patirsiu dar daugiau. Prieš tai gautas atsakymas labai nekonkretus ir neaiškus – ypač kaip pagrindinę atsisakymo priežastį nurodant VMI.

VMI man leidimo verstis individualia veikla kol kas dar neuždraudė, nors reikia pripažinti, kad dėl VMI kai kurių darbuotojų vykdomos bukos pinigų prievartavimo politikos su šia įstaiga turiu teisinių ginčų – šią situaciją aiškinsimės administracinėje byloje Nr. AG-906/01-2024, nes esu apskundęs VMI darbuotojų sprendimus. Kadangi kaip minėjau esamu metu esu su VMI teismuose ginčiuose jūsų atsakymas man reikalingas ir kaip įrodymas, kad dėl VMI esamu metu vykdomos politikos aš patiriu ir kitų valdiškų institucijų spaudimą. Tikiuosi greito ir išsamaus atsakymo. Pagarbiai, [...].“

LTSA el. paštu pateikta informacija Pareiškėjui:

„On Monday, December 16, 2024 at 06:04:04 PM GMT+2, konsultavimas <konsultavimas@ltsa.lt> wrote: vykdyti keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais pagal užsakymą veiklą gali tik fiziniai asmenys, turintys pavėžėjimo leidimą, naudodamiesi keleivių vežimo organizatoriaus paslaugomis. Siekiantis gauti leidimą ir jį gavęs, asmuo privalo atitikti keliamus reikalavimus (Kodekso, 8² straipsnio 2 dalis). Jūsų atveju būti neskolingas (laikomas neskolingų) Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui, savivaldybių biudžetams ar fondams, į kuriuos mokamus mokesčius administruoja Valstybinė mokesčių inspekcija, išskyrus atvejus, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas (Kodekso, 8² straipsnio 4 dalis). Jei dėl pateikto atsakymo norėtumėte pasikonsultuoti, skambinkite (+370 5) 278 5601 Pagarbiai Konsultantė [...].“

Pareiškėjo 2024 m. gruodžio 17 d. el. paštu pateiktas raštas:

„Sveiki, Jau ne vieną kartą prašiau atnaujinti man leidimą vykdyti veiklą pagal ankstesnius mano prašymus. Į bet kurį savo prašymą gaunu ne visai suprantamą atsakymą. Arba jūs leidžiate man toliau vykdyti savo veiklą, arba pateikite – kaip aš prašiau – pilną tokio atsisakymo teisinį pagrindimą. Kol kas jo nėra.. Bandžiau jau ne kartą su jumis susisiekti jūsų nurodytu tel.+37052785601, bet išskyrus tai, kad pavyko susisiekti su „LTAS konsultacijų skyriumi...“ ir, kad su „visi konsultantai šiuo metu užimti...“ daugiau jokios naudos negavau. Ir taip tris savaites. Laikas eina – ir reikia išsiaiškinti – gausiu aš leidimą toliau dirbti ar ne, plius kokiuose jūs (kai kurie darbuotojai) savo reklamuojamuose „batuose“ sėdite, o tiksliau kokioje kėdėje sėdite (už ką ten patekote ir kodėl dar esate). Pakartotinai

prašau pateikti visą pilną išsamią informaciją, paremtą teisės aktais, dėl vilkinimo sprendimo man vykdyti (verstis) savo esama profesine (kol kas) veikla. P. s. gal jūsų sistemoje atsiras geresnių specialistų pagal savo sritį nei G. G. – tuščia vieta valstybės tarnybos kėdėje. [...].“

LTSA 2024 m. gruodžio 23 d. el. paštu Pareiškėjui pateikta informacija:

„Jūsų 2024 m. lapkričio 25 d. pateiktas prašymas pakeisti leidimą vežti keleivius už atlygį lengvaisiais automobiliais pagal užsakymą buvo netenkinamas, kadangi nagrinėjimo metu iš Valstybinės mokesčių inspekcijos gauti duomenys, kad esate skolingas Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui, savivaldybių biudžetams ar fondams. Reikalavimai asmenims, turintiems leidimą vežti keleivius už atlygį lengvaisiais automobiliais pagal užsakymą ar siekiantiems jį gauti, nustatyti Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekse (Kodekso, 8² straipsnio 2 dalis). Vienas iš reikalavimų yra, kad asmenys turi būti neskolingi Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui, savivaldybių biudžetams ar fondams, į kuriuos mokamus mokesčius administruoja Valstybinė mokesčių inspekcija. Šis reikalavimas netaikomas tik tuo atveju, jei mokesčių, delspinigių ar baudų mokėjimas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka yra atidėtas arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas (Kodekso, 8² straipsnio 4 dalis). Informacijos, kad mokesčių mokėjimas Jums yra atidėtas ar dėl jų vyksta mokestis ginčas, Administracija neturi. Jei dėl pateikto atsakymo norėtumėte pasikonsultuoti, skambinkite (+370 5) 278 5601 Pagarbiai Konsultantė [...].“

5.13.4. Į LTSA paklausimą: „Sveiki, ar į LTSA bendrąjį telefoną + 370 5 278 5601 nuo 2024 m. rugsėjo mėn. buvo skambinta iš šio numerio <...>. Jeigu buvo skambinta, kokia yra skambučių istorija?“, „A“ atsakė: „Sveiki, patikrinome nematom skambučių iš šio numerio į mūsų tinklą šiais mėn. 9, 10, 11, 12 [...].“

5.13.5. LTSA svetainėje skelbta informacija dėl teisinio reglamentavimo KTK pasikeitimo (leidimų galiojimo vykdantiems keleivių vežimą už atlygį lengvaisiais automobiliais veiklą):

- 2024 m. liepos 10 d.

„Siekiant įgyvendinti nuo šių metų gegužės 1 d. įsigaliojusius naujus Kelių transporto kodekso reikalavimus vežėjams, vykdantiems keleivių vežimą už atlygį lengvaisiais automobiliais, Lietuvos transporto saugos administracija (LTSA) pradeda keisti taksi ir pavėžėtojo paslaugas teikiančių vairuotojų leidimus.

Pokytis liečia vairuotojus, kuriems leidimai išduoti iki 2024 m. gegužės 6 d. Po šios dienos išduoti leidimai galioja ir toliau, jų keisti nereikia. Vežėjai, turintys savivaldybių išduotus leidimus, taip pat juos turi pasikeisti.

Pateikti prašymą pakeisti leidimą svarbu iki 2024 m. gruodžio 20 d., nes leidimų nepasikeitę taksi ir pavėžėtojo paslaugas teikiantys vairuotojai nuo 2025 m. sausio 1 d. negalės vykdyti veiklos. [...]. Vežėjai, norintys pasikeisti leidimus, gali tai padaryti keliais būdais: fiziškai atvykę į klientų aptarnavimo padalinius, užpildydami elektroninį prašymą informacinėje sistemoje KELTRA, siųsdami prašymą ir reikiamus dokumentus el. paštu konsultavimas@ltsa.lt, juos pasirašę teisinę galią turinčiu elektroniniu parašu.

Be to, kad išduodant naująjį leidimą bus tikrinami privalomi leidimui pakeisti dokumentai bei duomenys, LTSA specialistai turės įsitikinti, ar automobiliui, kuriuo bus vežami keleiviai, atlikta privalomoji techninė apžiūra. Jeigu automobilio privalomoji techninė apžiūra nebus atlikta pagal nustatytus reikalavimus, vežėjas šiam trūkumui ištaisyti turės 5 darbo dienas. [...].

Automobilio privalomoji techninė apžiūra turi būti atlikta šiai veiklai nustatytu periodiškumu: transporto priemonė, kurios eksploatacijos trukmė iki 5 metų, privalomoji techninė apžiūra atliekama kas 12 mėnesių, daugiau nei 5 metai – kas 6 mėnesius.

Norint pasikeisti leidimą, LTSA reikia pateikti:

asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, jei prašymas teikiamas klientų

aptarnavimo padalinyje;
 vairuotojo pažymėjimą, išduotą Europos Sąjungoje, Europos ekonominės erdvės valstybėje narėje, Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos (NATO) šalyje, Šveicarijoje arba Ukrainoje, jei vairuotojo pažymėjimas išduotas ne Lietuvos Respublikoje; nustatytos formos [prašyma](#), teikiant ne elektroninėje savitaroje.

Primename, kad vežėjai, vykdančys keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais veiklą, turi atitikti šiuos reikalavimus:

būti įregistravę individualią veiklą VMI (veiklos kodas pavėžėtojams – 49.39, taksi – 49.32);

neturėti mokestinių nepriemokų;

teisėtu pagrindu valdyti transporto priemonę, su kuria vykdoma veikla;

turėti ne trumpesnę nei 2 metų B kategorijos vairavimo stažą;

būti nepriekaištingos reputacijos, t. y. nebūti nuteisti už sunkų ar labai sunkų nusikaltimą, kai teistumas nėra išnykęs arba panaikintas, nebūti nuteisti už baudžiamąjį nusižengimą, kai nėra atlikta paskirta bausmė (išskyrus, kai yra atleisti nuo bausmės atlikimo), nepiktnaudžiauti alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis ar kitomis psichiką veikiančiomis medžiagomis, kai leidimo prašo fizinis asmuo;

automobilis, su kuriuo vykdoma veikla, turi turėti galiojančią privalomąjį vairuotojų civilinės atsakomybės draudimą, tinkantį šiai veiklai vykdyti;

automobilio privalomoji techninė apžiūra turi būti atlikta nustatytu šiai veiklai periodiškumu, t. y. automobiliams, kurių eksploatacijos trukmė iki 5 metų, privalomoji techninė apžiūra atliekama kas 12 mėn., daugiau nei 5 metai – kas 6 mėn.;

taksi veiklą vykdančias juridinis asmuo ar juridinio asmens statuso neturintis subjektas turi būti įregistruotas ES ar EEE valstybėje narėje.“

Tokio paties turinio informacija buvo skelbiama LTSA svetainėje 2024 m. lapkričio 20 d.

LTSA svetainėje 2024 m. gruodžio 23 d. paskelbė, kad „laiku leidimų nepasikeitę pavėžėtojai ir taksi paslaugas teikiantys vairuotojai nuo sausio 1 d. negalės vežti keleivių. Leidimus jiems teks išsiimti iš naujo“, ir pateikė informaciją, kuo vadovaujantis, kokius dokumentus reikės pateikti norint gauti naują pavėžėjimo leidimą.

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

6. Lietuvos Respublikos įstatymai

6.1. *Kelių transporto kodekso* (toliau – KTK):

8 straipsnio „Profesinės vežimo kelių transportu veiklos licencijavimas“:

1 dalis – „Profesinę vežimo kelių transportu veiklą gali vykdyti tik vežėjai, turintys šio straipsnio 2 dalyje nurodytą galiojančią licenciją ar leidimą.“

2 dalis – „Licencijų ir leidimų rūšys: [...]; 7) Lietuvos Respublikoje išduotas leidimas vykdyti keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais pagal užsakymą veiklą. [...].“

8² straipsnio „Lietuvos Respublikoje išduodamų leidimų vykdyti keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais taksi veiklą ir Lietuvos Respublikoje išduodamų leidimų vykdyti keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais pagal užsakymą veiklą išdavimas, šių leidimų galiojimo sustabdymas, galiojimo sustabdymo panaikinimas ir galiojimo panaikinimas“:

1 dalis – „Vykdyti keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais taksi veiklą gali vežėjai, turintys šio kodekso 8 straipsnio 2 dalies 6 punkte nurodytą leidimą (toliau – taksi leidimas). Vykdyti keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais pagal užsakymą veiklą gali tik fiziniai asmenys, turintys šio kodekso 8 straipsnio 2 dalies 7 punkte nurodytą leidimą (toliau – pavėžėjimo leidimas), naudodamiesi keleivių vežimo organizatoriaus paslaugomis.

Keleivių vežimas lengvuoju automobiliu asmeniniais tikslais suplanuotu maršrutu nesiekiant finansinės naudos nėra laikomas keleivių vežimu už atlygį lengvuoju automobiliu. Draudžiama vykdyti keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais veiklą neturint galiojančio taksi leidimo ar pavėžėjimo leidimo (toliau kartu šiame straipsnyje – leidimas) arba kai leidimo galiojimas sustabdytas.“

2 dalis – „Subjektas, siekiantis gauti leidimą ir jį gavęs, privalo atitikti šiuos reikalavimus: [...]; 4) būti neskolingas (laikomas neskolingu) Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui, savivaldybių biudžetams ar fondams, į kuriuos mokamus mokesčius administruoja Valstybinė mokesčių inspekcija, išskyrus atvejus, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokesstinis ginčas; 5) būti Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių registre įregistruoto lengvojo automobilio, kuriuo vykdoma keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais taksi ar keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais pagal užsakymą veikla, savininkas arba šį lengvąjį automobilį valdyti kitu teisėtu pagrindu; 6) būti įvykdęs Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatyme nustatytą reikalavimą sumokėti valstybės rinkliavą už leidimo išdavimą; 7) būti nepriekaištingos reputacijos, kai leidimo prašo ar jį yra gavęs fizinis asmuo.“

3 dalis – „Leidimus išduoda, leidimų galiojimą sustabdo, leidimų galiojimo sustabdymą ar leidimų galiojimą panaikina Transporto saugos administracija šio kodekso ir susisiekimo ministro nustatyta tvarka. [...].“

13 dalis – „Transporto saugos administracija sustabdo leidimo galiojimą, panaikina leidimo galiojimo sustabdymą ar leidimo galiojimą ir praneša apie leidimo galiojimo sustabdymą, leidimo galiojimo sustabdymo panaikinimą ar leidimo galiojimo panaikinimą vežėjui, turinčiam leidimą, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo šio straipsnio 10, 11 ar 12 dalyje nurodytų aplinkybių paaiškėjimo dienos.“

6.2. *Seimo kontrolierių įstatymo 12 straipsnio „Seimo kontrolierių tiriami skundai“*

1 dalis – „Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje.“

6.3. *Viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ):*

2 straipsnio „Pagrindinės šio įstatymo sąvokos“:

5 dalis – „Administracinis sprendimas – teisės aktų reglamentuotu būdu ir (ar) forma išreiškta vienkartinė viešojo administravimo subjekto valia dėl teisės taikymo, privaloma ir skirta konkrečiam asmeniui ar individualiai apibrėžtai asmenų grupei.“

10 dalis – „Prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus.“

3 straipsnis „Viešojo administravimo principai“ – „Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais: [...]; 5) išsamumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nuroydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį; [...].“

7 straipsnio „Veikla, kurią privalo vykdyti visi viešojo administravimo subjektai“

1 dalis – „Visi viešojo administravimo subjektai: 1) teikia asmenims įstatymų nustatytą viešojo administravimo subjekto turimą informaciją; 2) konsultuoja asmenis viešojo administravimo subjekto kompetencijos klausimais; 3) vykdo administracinę procedūrą; 4) atlieka viešojo administravimo subjekto vidaus administravimą (tiek, kiek viešojo administravimo subjekto vidaus administravimas nėra atliekamas centralizuotai).“

10 straipsnio „Administracinių sprendimų priėmimas“:

1 dalis – „Administracinius sprendimus priimti turi teisę tik viešojo administravimo subjektai, turintys šio įstatymo nustatyta tvarka jiems suteiktus įgaliojimus.“

3 dalis – „Viešojo administravimo subjektai administracinius sprendimus gali priimti

savo iniciatyva arba gavę asmenų prašymus ar skundus.“

5 dalis – „Administraciniame sprendime turi būti nurodyta: [...]; 5) administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; 6) administracinio sprendimo motyvai; 7) administracinio sprendimo apskundimo tvarka, nurodant konkrečią skundą nagrinėjančią instituciją ar įstaigą, skundo padavimo terminą ir teisės aktą, reglamentuojantį apskundimo tvarką; [...].“

11 straipsnio „Prašymų ir skundų administraciniam sprendimui priimti pateikimas ir nagrinėjimas“ 1 dalis – „Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles.“

13 straipsnio „Administracinio sprendimo ar kitos informacijos įteikimas (paskelbimas)“

1 dalis – „Asmeniui, pateikusiam prašymą, ar asmeniui, dėl kurio galimai pažeistų teisių ir teisėtų interesų yra pradėta administracinė procedūra, taip pat asmenims, kuriems administracinis sprendimas turi tiesioginį poveikį, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo administracinio sprendimo priėmimo dienos raštu pranešama apie priimtą administracinį sprendimą pateikiant to sprendimo kopiją, o kai reikia apsaugoti atitinkamų kategorijų duomenis, – nuasmenintą priimto administracinio sprendimo nuorašą. Atvejais, kai administracinio sprendimo kopija ar nuorašas negali būti pateikti arba kai administracinio sprendimo forma neleidžia užtikrinti visų šio įstatymo 10 straipsnio 5 dalyje reikalaujamų duomenų pateikimo, šie duomenys nurodytiems asmenims pateikiami raštu pranešant apie priimtą administracinį sprendimą. Jeigu asmuo nėra nurodęs pageidaujamo administracinio sprendimo ar kitos informacijos gavimo būdo, jie pateikiami tokiu būdu, kokiu buvo gautas prašymas ar skundas.“

14 straipsnis „Administracinio sprendimo apskundimas“ – „Asmuo turi teisę apskusti viešojo administravimo subjekto priimtą administracinį sprendimą ar kitokį viešojo administravimo subjekto atsakymą į asmens prašymą ar skundą arba veiksmą (neveikimą), taip pat viešojo administravimo subjekto vilkinimą atlikti jo kompetencijai priskirtus veiksmus šio įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo administracinio sprendimo ar atsakymo įteikimo (paskelbimo) asmeniui šio įstatymo 13 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka dienos ar veiksmo (neveikimo) arba vilkinimo paaikškinimo asmeniui dienos tam pačiam viešojo administravimo subjektui arba aukštesniam pagal pavaldumą viešojo administravimo subjektui, arba kitų įstatymų, reglamentuojančių ginčų, kylančių iš administracinių teisinių santykių, nagrinėjimą, nustatyta tvarka išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijai, arba administraciniam teismui.“

19 straipsnio „Administracinių paslaugų teikimas“

1 dalis – „Administracinės paslaugos yra: 1) teisės aktų nustatytų dokumentų, kurių turėjimas patvirtina viešojo administravimo subjekto suteikiamos teisės įgijimą, išdavimas; [...].“

7. Kiti teisės aktai

7.1. Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (toliau – Prašymų nagrinėjimo taisyklės):

4 punktas – „Institucijos, siekdamos pagerinti asmenų aptarnavimą, gali naudoti tik tokias organizacines ir technines priemones, kurios nevers į institucijas besikreipiančių asmenų patirti papildomų laiko sąnaudų ar kitų finansinių išlaidų, nei nustatyta rinkliava ar kitas atlyginimas už institucijos teikiamas administracines ar viešąsias paslaugas.“

11 punktas – „Asmenų aptarnavimo padalinys atlieka šias funkcijas: [...] 11.7. mažiausiai kartą per metus atlieka arba institucijos vadovo pavedimu organizuoja asmenų aptarnavimo institucijoje kokybės vertinimą ir šio vertinimo rezultatus, o prireikus ir pasiūlymus dėl asmenų aptarnavimo gerinimo pateikia institucijos vadovui; [...].“

35 punktas – „Prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės

aktais joms nustatyta kompetencija.“

45 punktas – „Į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: [...]; 45.2. į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualių klausimų atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatyta kompetencija arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti; 45.3. į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma Viešojo administravimo įstatymo 13 straipsnyje nustatyta tvarka. 45.4. į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma.“

47 punktas – „Atsakyme į prašymą ar skundą arba institucijos siunčiamame pranešime apie asmens prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis asmuo turi būti informuojamas apie tokio atsakymo ar pranešimo apskundimo tvarką, vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsniu, nurodant konkrečios institucijos (-ų), kuriai (-ioms) gali būti paduotas skundas, pavadinimą (-us) ir adresą (-us), taip pat terminą (-us), per kurį (-iuos) gali būti pateiktas skundas.“

7.2. Leidimų vykdyti keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais taksi ir pagal užsakymą veiktis išdavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2011 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. 3-768 (toliau – Taisyklės):

2 punktas – „Taisyklės yra privalomos Lietuvos transporto saugos administracijai (toliau – leidimus išduodanti institucija), valstybinę kelių transporto priežiūrą atliekantiems asmenims, vežėjams, vykdančioms keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais pagal užsakymą veiklą arba keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais taksi veiklą, ir asmenims, siekiantiems gauti leidimą (toliau – subjektas).“

3 punktas – „Leidimus išduodanti institucija leidimą išduoda, pakeičia leidime nurodytą informaciją, sustabdo jo galiojimą, panaikina galiojimo sustabdymą, panaikina galiojimą naudodamasi Licencijų informacine sistema (toliau – LIS).“

5 punktas – „Dokumentai ir (ar) informacija leidimus išduodančiai institucijai, o su keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais veikla susiję dokumentai ir (ar) informacija vežėjui ar subjektui pateikiami tiesiogiai (asmeniškai) ar per atstumą (dokumentai siunčiami registruotąja pašto siunta, per kurjerį arba dokumentai, pasirašyti kvalifikuotu elektroniniu parašu arba suformuoti elektroninėmis priemonėmis, kurios leidžia užtikrinti teksto vientisumą ir nepakeičiamumą, siunčiami elektroniniu paštu, kitomis elektroninių ryšių priemonėmis), taip pat per Paslaugų ir gaminių kontaktinį centrą.“

11 punktas – „Leidimus išduodanti institucija priima sprendimą panaikinti leidimo galiojimą Kodekso 8² straipsnio 12 dalyje nustatytais pagrindais.“

12 punktas – „Leidimus išduodanti institucija Taisyklių 9–11 punktuose nurodytus sprendimus priima ir apie priimtus sprendimus informuoja vežėją per Kodekso 8² straipsnio 13 dalyje nurodytus terminus. Vežėjas informuojamas elektroniniu paštu arba registruotąja pašto siunta, jei nėra žinomas vežėjo elektroninio pašto adresas.“

17 punktas – „Leidimus išduodančios institucijos darbuotojų veiksmai ar neveikimas ir jų vežėjų ir subjektų atžvilgiu priimti sprendimai gali būti skundžiami leidimus išduodančiai institucijai, Lietuvos administracinių ginčų komisijai arba administraciniam teismui.“

7.3. Lietuvos transporto saugos administracijos direktoriaus 2022 m. rugsėjo 13 d. įsakymo Nr. 2BE-219 „Dėl Konsultavimo Lietuvos transporto saugos administracijoje tvarkos aprašo patvirtinimo:

preambulė – „Įgyvendindamas Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 34 straipsnio 2 dalies 1 punktą ir siekdamas užtikrinti tinkamą konsultavimą Lietuvos transporto saugos administracijoje (toliau – Administracija):“.

1 punktas – „Tvirtinu Konsultavimo Lietuvos transporto saugos administracijoje tvarkos aprašą (pridedama).“

3 punktas – „Pavedu: 3.1. Paslaugų departamento valstybės tarnautojams ar darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, (toliau kartu – darbuotojai), kuriems pareigybės aprašyme nustatytos konsultacijų teikimo Administracijoje funkcijos: 3.1.1. analizuoti užduodamus klausimus ir apibendrintus atsakymus į juos nustatyta tvarka ne

rečiau kaip kartą per ketvirtį teikti skelbti (jei naujų apibendrintų atsakymų nėra – neskelbiama) Administracijos interneto svetainėje skelbiamame konsultacijų medyje; 3.1.2. rengti ir nustatyta tvarka teikti skelbti nuomonę Administracijos kompetencijai priskirtais teisės aktų klausimais ir viešąsias konsultacijas Administracijos interneto svetainėje skelbiamame konsultacijų medyje; 3.2. Jūrų, Paslaugų, Priežiūros departamentų, Transporto veiklos ir Civilinės aviacijos skyrių vadovams: 3.2.1. užtikrinti konsultavimą pagal kompetenciją; 3.2.2. su patvirtintomis rašytinėmis konsultacijomis ir išankstiniais patvirtinimais supažindinti atitinkamų struktūrinių padalinių darbuotojus.“

7.4. Konsultavimo Lietuvos transporto saugos administracijoje tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos transporto saugos administracijos direktoriaus 2022 m. rugsėjo 13 d. įsakymu Nr. 2BE-219 (toliau – Aprašas):

3 punktas – „Apraše vartojamos sąvokos: 3.1. Antrojo lygmens konsultantas – valstybės tarnautojas ar darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį (toliau kartu – darbuotojas), per konsultacijų centrą žodžiu, darant pokalbio įrašą, nesant galimybės per konsultacijų centrą – žodžiu nedarant pokalbio įrašo, elektroniniu paštu ar kitais konsultacijų centro elektroniniais funkcionalumais, kitais teisės aktuose numatytais rašytiniais būdais teikiantis konsultacijas, kurioms reikia specifinių atitinkamos srities žinių ir kurių negali suteikti pirmojo lygio konsultantas. 3.3. Konsultacija – pateikta nuomonė Administracijos kompetencijai priskirtais teisės aktų klausimais ar informacija apie Administracijos teikiamas paslaugas. 3.4. Konsultacijų centras – konsultavimo sistema, kuria telefonu ir elektroninėmis priemonėmis teikiama konsultacija Administracijos kompetencijai priskirtais teisės aktų klausimais, esanti konsultacijų medyje, konsultacijos ir viešosios konsultacijos, daromi ir saugomi Administracijos konsultacijų centro telefono (8 5) 278 5601 (toliau – konsultavimo telefonas) pokalbių įrašai, tvarkomi Administracijos konsultacijų centro elektroniniu paštu konsultavimas@ltsa.lt (toliau – konsultavimo el. paštas) gauti klausimai, konsultacijos ir konsultacijų medis.“

16 punktas – „Kai pirmojo lygmens konsultantas negali suteikti konsultacijos, nes atsakymo į pateiktą klausimą nėra konsultacijų medyje, ar neturi duomenų apie konkrečią Administracijos teikiamą paslaugą, besikreipiantį asmenį ne vėliau kaip per dvi darbo dienas nuo kreipimosi dėl konsultacijos nukreipia pas antrojo lygmens konsultantą pagal kompetenciją. Antrojo lygmens konsultantas privalo teikti konsultaciją pagal kompetenciją.“

17 punktas – „Jeigu besikreipiančiam asmeniui nėra galimybės iškart atsakyti (reikia detalesnės analizės, papildomo tyrimo ar duomenų rinkimo), pirmojo lygmens konsultantas informuoja, kad atsakymas bus pateiktas vėliau besikreipiančio asmens nurodytu telefonu, elektroniniu paštu, arba pasiūlo asmeniui pateikti klausimą raštu. Tokiu atveju atsakymas pateikiamas ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo klausimo pateikimo dienos.“

7.5. Lietuvos transporto saugos administracijos nuostatai, patvirtintų Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2017 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 3-574 (toliau – Nuostatai), 17 punktas – „Administracijos direktorius: 17.1. organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja Administracijos darbą, kad būtų įgyvendinami Administracijos tikslai ir atliekamos nustatytos funkcijos, asmeniškai atsako už Administracijai nustatytų funkcijų ir jai pavestų uždavinių įgyvendinimą; 17.2. organizuoja įstatymų, kitų teisės aktų, reglamentuojančių Administracijos veiklą, laikymąsi; [...].“

Tyrimui reikšminga teismų praktika

8. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo

2004 m. gruodžio 13 d. nutarimas:

„pagal Konstituciją valstybės tarnybos sistemos, valdžios įstaigų darbas turi būti organizuotas taip, kad į valdžios įstaigas, valstybės tarnautojus kreipėsi žmonės nepatirtų savivalės, piktnaudžiavimo, biurokratizmo, kad jų reikalai būtų nagrinėjami ir sprendžiami nevilkinant; valstybės tarnybos prieinamumo žmonėms reikalavimas sietinas ir su valstybės

tarnybos, kaip sistemos, darna (taigi ir su būtinumu užtikrinti valstybės tarnybos sistemos vieningumą); neleistina, kad valstybės ir savivaldybių įstaigų darbas būtų organizuotas taip, kad į valstybės ar savivaldybės instituciją, valstybės tarnautoją tam tikru reikalu kreipęsis asmuo būtų priverstas dar kartą kreiptis tuo pačiu reikalu dėl to, kad po pirmojo kreipimosi, nors šis ir buvo pagrįstas ir atitiko visus teisės aktuose nustatytus reikalavimus (įskaitant procedūrinius), šio reikalo nagrinėjimas nebuvo inicijuotas.“

9. *Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo* (toliau – LVAT) praktika (LVAT formuoja vienodą administracinių teismų praktiką aiškinant ir taikant įstatymus ir kitus teisės aktus, į LVAT sprendimuose ir nutartyse esančius įstatymų ir kitų teisės aktų taikymo išaiškinimus atsižvelgia valstybės ir kitos institucijos, taip pat kiti asmenys, taikydami tuos pačius įstatymus ir kitus teisės aktus; Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 31 straipsnio „Vyriausiojo administracinio teismo kompetencija“ 2 ir 3 dalys):

2014 m. gegužės 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A261-610/2014 – „[...] viešojo administravimo subjektas, bet kokiu būdu gavęs informaciją apie galbūt padarytus pažeidimus, pagal savo kompetenciją turi patikrinti tokią informaciją, ją įvertinti ir reaguoti į ją nuostatų bei kitų teisės aktų nustatyto būdu. Tačiau tai nereiškia, kad VAĮ, kitų šiam ginčui aktualių teisės aktų taikymo požiūriu atsakovas privalo veikti taip, kaip to prašo besikreipiantys į juos asmenys [...]“.

2015 m. birželio 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2142-624/2015 – „Gero administravimo principas reikalauja, kad valstybės institucijos, priimdamos administracinius sprendimus, veiktų rūpestingai ir atidžiai, taip pat užtikrintų, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų. Taip pat šis principas suponuoja viešojo administravimo subjekto pareigą pateikti suinteresuotam asmeniui objektyvią ir teisingą informaciją jį dominančiu klausimu (LVAT išplėstinės teisėjų kolegijos 2012 m. spalio 4 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-134/2012; 2013 m. kovo 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-708/2013; 2015 m. gegužės 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1316-756/2015).“

Tyrimo išvados

10. Pareiškėjas skundžiasi LTSA veiksmais, neteikiant išsamios informacijos apie Pareiškėjo prašymo išduoti (atnaujinti) pavėžėjimo leidimą atmetimą, netinkamai konsultuojant.

11. KTK reglamentuoja, kad vežimo kelių transportu veiklą gali vykdyti tik vežėjai, turintys galiojančią licenciją ar leidimą. Viena iš leidimų rūšių yra Lietuvos Respublikoje išduotas leidimas vykdyti keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais pagal užsakymą veiklą. Vykdyti keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais pagal užsakymą veiklą gali tik fiziniai asmenys, turintys pavėžėjimo leidimą. Draudžiama vykdyti keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais veiklą neturint galiojančio pavėžėjimo leidimo. Leidimus išduoda, leidimų galiojimą sustabdo, leidimų galiojimo sustabdymą ar leidimų galiojimą panaikina LTSA KTK ir Taisyklėse nustatyta tvarka.

Tyrimu nustatyta, kad 2021 m. gruodžio 10 d. Pareiškėjui buvo suteiktas pavėžėjimo leidimas.

Pasikeitus teisiniam reglamentavimui KTK, asmenys, vykdantys keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais pagal užsakymą veiklą ir turintys iki 2024 m. gegužės 6 d. išduotus pavėžėjimo leidimus, ne vėliau kaip iki 2024 m. gruodžio 20 d. LTSA turėjo pateikti Taisyklėse nustatytos formos deklaraciją ir prašymą pakeisti šiuos leidimus.

Kadangi Pareiškėjui pavėžėjimo leidimas buvo išduotas iki 2024 m. gegužės 6 d., jis, vadovaujantis KTK nuostatomis, norėdamas toliau vykdyti keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais pagal užsakymą veiklą, privalėjo LTSA iki 2024 m. gruodžio 20 d.

pateikti deklaraciją ir prašymą pakeisti leidimą.

Žinodamas šią informaciją, Pareiškėjas 3 kartus per e. VKTI elektroninę paslaugų svetainę teikė prašymus atnaujinti leidimus, kurie buvo atmesti. Atsižvelgdamas į tai, Pareiškėjas, dėl aiškesnio situacijos išsiaiškinimo, į LTSA kreipėsi el. pašto adresu konsultavimas@ltsa.lt ir, kaip nurodo, telefonu.

12. Vadovaujantis VAĮ nuostatomis (pažymos 6.3 papunktis), viešojo administravimo subjektai teikia asmenims įstatymų nustatytą viešojo administravimo subjekto turimą informaciją, konsultuoja asmenis viešojo administravimo subjekto kompetencijos klausimais.

12.1. Tyrimu nustatyta, kad LTSA, vadovaudamasi VAĮ, apie KTK pakeitimus ir pareigą pasikeisti pavėžėjimo leidimus informavo:

- 2024 m. liepos 10 d., 2024 m. lapkričio 20 d. LTSA interneto svetainėje teikė informaciją dėl teisinio reglamentavimo pasikeitimo, pavėžėjimo leidimų galiojimo, keitimo ir naujų leidimų išdavimo tvarkos, terminų (pažymos 5.13.5 papunktis), 2024 m. gruodžio 23 d. LTSA interneto svetainėje buvo paskelbta informacija dėl naujų leidimų išsiėmimo tiems, kurie iki 2024 m. gruodžio 20 d. neatnaujino pavėžėjimo leidimų;

- pranešimu el. paštu suinteresuotiems asmenims (LTSA informavo, kad Pareiškėjui tokio turinio pranešimas taip pat buvo išsiųstas) (pažymos 5.13.1 papunktis);

- el. paštu (6 pranešimai) Pareiškėjas buvo informuotas, kad dar nepasikeitė leidimo (pažymos 5.13.2 papunktis).

Pažymėtina, kad LTSA pranešimuose išsamiai nurodytos priežastys, kodėl reikia pasikeisti leidimus ir kuriuos vežėjus šis pokytis liečia, kur ir kaip leidimus galima pasikeisti, kokius dokumentus reikia pateikti, nurodytas telefono numeris ir el. pašto adresas, kuriais teikiamos konsultacijos.

Tyrimu nustatyta, kad Pareiškėjas prašymus dėl pavėžėjimo leidimo pakeitimo (atnaujinimo) pateikė per e. VKTI elektroninę paslaugų svetainę 2024 m. rugsėjo 24 d., 2024 m. lapkričio 4 d. ir 2024 m. lapkričio 25 d. Šioje svetainėje buvo pateikta informacija, kad minėti Pareiškėjo Prašymai netenkinti ir nurodytas tokių sprendimų pagrindas („Sprendimo apibūdinimas“), t. y. Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenimis, Pareiškėjas turi mokestinių nepriemokų (pažymos 5.5 papunktis). Pažymėtina, kad šios prašymų netenkinimo priežastys nurodytos e. VKTI elektroninėje paslaugų svetainėje, kurias Pareiškėjas žinojo (galėjo sužinoti prisijungęs prie savo paskyros, t. y. tokiu pat būdu, kaip pateikė prašymus). Tyrimu nustatyta, kad dėl netenkinamų prašymų pakeisti (atnaujinti) pavėžėjimo leidimą, Pareiškėjas buvo informuotas ir SMS žinutėmis (tai Pareiškėjas nurodė Skunde Seimo kontrolierei ir LTSA 2024 m. lapkričio 20 d. el. paštu pateiktame prašyme, pažymos 2.2, 5.13.3 punktai).

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad viena iš sąlygų, kurią turi atitikti vežėjai, vykiantys keleivių vežimą už atlygį lengvaisiais automobiliais pagal užsakymą veiklą, – neturėti mokestinių nepriemokų⁸. LTSA informavo, kad nagrinėdama prašymus dėl leidimų, duomenis gauna tiesiogiai iš Valstybinės mokesčių inspekcijos, kuriais vadovaudamasi priima sprendimus, o būtent Pareiškėjo prašymų nagrinėjimo metu iš Valstybinės mokesčių inspekcijos ir buvo gauti duomenys, kad asmuo turi skolų. Taigi, Pareiškėjas, kaip nustatyta iš Skundo tyrimui pateiktos informacijos, šios sąlygos (neturėti mokestinių nepriemokų) neatitiko ir iki nustatyto termino (2024 m. gruodžio 20 d.) LTSA nepateikė kitos informacijos, nei turima LTSA, apie jo mokestinę nepriemoką, todėl Pareiškėjo prašymai išduoti (atnaujinti) pavėžėjimo leidimą nebuvo tenkinti, o senasis pavėžėjimo leidimas neteko galios.

12.2. Vadovaujantis Taisyklių 17 punktu, leidimus išduodančios institucijos darbuotojų veiksmai ar neveikimas ir jų vežėjų ir subjektų atžvilgiu priimti sprendimai gali būti skundžiami leidimus išduodančiai institucijai, Lietuvos administracinių ginčų komisijai

⁸ Kelių transporto kodekso 8² straipsnio 2 dalis.

arba administraciniam teismui (pažymos 7.2 papunktis). Taigi, Pareiškėjas LTSA darbuotojų veiksmus (neveikimą), jų priimtus sprendimus dėl leidimo galiojimo (negaliojimo), atnaujinimo / neatnaujinimo, taip pat atsakymus į jo el. paštu pateiktus kreipimus, turi teisę skųsti pirmiau nurodyta tvarka.

Vadovaujantis Taisyklių nuostatomis (pažymos 7.2 papunktis), leidimus išduodanti institucija (šiuo atveju LTSA) leidimą išduoda, pakeičia leidime nurodytą informaciją, sustabdo jo galiojimą, panaikina galiojimo sustabdymą, panaikina galiojimą naudodamasi LIS sistema. Pažymėtina, kad LTSA sprendimai išduoti, neatnaujinti ar panaikinti leidimą yra administraciniai sprendimai, kuriems taikomi VAĮ 10, 13, 14 straipsniuose (pažymos 6.3 papunktis) nustatyti reikalavimai: administraciniam sprendime turi būti nurodoma administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; administracinio sprendimo motyvai; administracinio sprendimo apskundimo tvarka, nurodant konkrečią skundą nagrinėjančią instituciją ar įstaigą, skundo padavimo terminą ir teisės aktą, reglamentuojantį apskundimo tvarką. Administracinio sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinomi ne tik viešojo administravimo subjektui (šiuo atveju LTSA), priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui (Pareiškėjui), dėl kurio jis priimtas, administracinis sprendimas turi būti tinkamai įteiktas (apie jį informuota). Atkreiptinas dėmesys, kad administracinio sprendimo neįteikimas (netinkamas įteikimas), administracinio sprendimo apskundimo tvarkos neišaiškinimas gali suvaržyti asmens teisę kreiptis į teismą, todėl tai nesuderinama su geru viešuoju administravimu bei Konstitucijoje įtvirtintu principu, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms.

Iš LTSA šiam tyrimui pateiktos informacijos (Pareiškėjui teikta informaciją el. paštu, e. VKTI elektroninėje paslaugų svetainėje), nenustatyta, koku būdu Pareiškėjui buvo pateikti administraciniai sprendimai dėl turėto pavėžėjimo leidimo galiojimo panaikinimo, taip pat dėl prašymų leidimą atnaujinti atmetimo (e. VKTI elektroninėje paslaugų svetainėje nurodyta tik priežastis, dėl kurios neatnaujinamas leidimas (be teisinio pagrindimo), nėra paaiškinta, kur Pareiškėjas gali susipažinti su sprendimais ir jų motyvais), taip pat LTSA nenurodė, ar Pareiškėjas buvo informuotas (e. VKTI elektroninėje paslaugų svetainėje tai nėra nurodyta) apie pirmiau minimų sprendimų apskundimo tvarką. Kadangi Pareiškėjui nei iš el. paštu, nei e. VKTI elektroninėje paslaugų svetainėje pateiktos informacijos nebuvo aiškūs sprendimų neatnaujinti leidimų motyvai, jis buvo priverstas pakartotinai kreiptis į LTSA konsultacijos. Seimo kontrolierės nuomone tikslinga svarstyti klausimą dėl LTSA asmenims teikiamos informacijos apie priimtus sprendimus pakankamumo, t. y. kad asmenims būtų lengvai prieinama informacija apie priimtus sprendimus, teisinį jų pagrindą, kur su jais asmenys gali susipažinti (prireikus, gauti), kur gali skųsti tuo atveju, jeigu nesutinka su sprendimu. Pateikiama informacija, be kita ko, turi atitikti VAĮ nustatytus informavimo apie priimtus sprendimus reikalavimus.

13. Vadovaujantis VAĮ nuostatomis (pažymos 6.3 papunktis), viešojo administravimo subjektai konsultuoja asmenis viešojo administravimo subjekto kompetencijos klausimais. LTSA konsultacijos teikiamos vadovaujantis Aprašu (pažymos 7.3 papunktis). Konsultacijos (informacijai pateikti) teikiamos kreipiantis el. pašto adresu konsultavimas@ltsa.lt ir telefonu.

VAĮ nustato reikalavimą viešojo administravimo subjektams laikytis išsamumo principo, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį. Į prašymus atsakoma pagal kompetenciją atsižvelgus į prašymo turinį. Gero administravimo principas suponuoja viešojo administravimo subjekto pareigą pateikti suinteresuotam asmeniui objektyvią ir teisingą informaciją jį dominančiu klausimu, taip pat paaiškinti priimto administracinio sprendimo apskundimo tvarką, kad asmenys žinotų, kur ir koku būdu turi teisę ginti savo galimai pažeistas teises, jeigu nesutinka su

priimtu sprendimu. Gero administravimo principas reiškia ir tai, kad sprendime pateikiama informacija turi būti pakankama, kad dėl jos paaiškinimo nebereikėtų papildomai (pakartotinai) kreiptis.

Skundo aplinkybių kontekste pažymėtina, kad tinkamas, atsakingas valdymas yra neatsiejamas nuo gero administravimo. Gero administravimo principas yra labai platus, be kita ko, reiškiantis, kad valdžios įstaigos turi pareigą imtis aktyvių veiksmų, padėti, reikalus tvarkyti teisingai, per kiek įmanoma trumpesnį laiką, elgtis atidžiai, apdairiai, rūpestingai, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų, kad suinteresuotam asmeniui būtų pateikta objektyvi ir teisinga informacija jį dominančiu klausimu ir pan.

14. Tyrimu nustatyta, kad Pareiškėjas LTSA konsultavimui (informacijai pateikti) skirtu el. pašto adresu konsultavimas@ltsa.lt pateikė 3 prašymus: 2024 m. lapkričio 20 d., 2024 m. gruodžio 10 d., 2024 m. gruodžio 17 d. (pažymos 5.13.3 papunktis), kuriuose jis prašė: pateikti „teisiškai pagrįstą raštą, kodėl man nuo 2025-01-01 bus uždrausta vykdyti veiklą“, nurodyti „kokiais teisės aktais (įstatymais, įsakymais, potvarkiais, žodiniais nurodymais) man LTSA nepratęsia leidimo vykdyti veiklą“, „ne vieną kartą prašiau atnaujinti man leidimą vykdyti veiklą pagal ankstesnius mano prašymus. Į bet kurį savo prašymą gaunu ne visai suprantamą atsakymą“, „arba jūs leidžiate man toliau vykdyti savo veiklą, arba pateikite – kaip aš prašiau – pilną tokio atsisakymo teisinį pagrindimą. Kol kas jo nėra“, „bandžiau jau ne kartą su jumis susisiekti jūsų nurodytu tel. +37052785601, bet išskyrus tai, kad pavyko susisiekti su „LTAS konsultacijų skyriumi...“ ir, kad su „visi konsultantai šiuo metu užimti...“ daugiau jokios naudos negavau“, „gal jūsų sistemoje atsiras geresnių specialistų pagal savo sritį“. Paminėtina ir tai, kad Pareiškėjas 2024 m. gruodžio 10 d. prašyme nurodė, jog su „Valstybine mokesčių inspekcija yra teisminiuose ginčuose“.

LTSA Konsultacijų centras į visus pirmiau minėtus prašymus pateikė atsakymus (2024 m. lapkričio 25 d., 2024 m. gruodžio 16 d., 2024 m. gruodžio 23 d.) (pažymos 5.13.3 papunktis). Atsakymuose (rašytinėse konsultacijose) Pareiškėjui paaiškintos KTK 8² straipsnio nuostatos dėl reikalavimų vežėjams (vienas iš jų, neturėti mokestinių nepriemokų), siekiantiems gauti pavėžėjimo leidimus, iki kada ir dėl ko reikia pasikeisti leidimus, aiškiai nurodyta, dėl ko Pareiškėjui neatnaujintas pavėžėjimo leidimas (VMI duomenimis, Pareiškėjas turi mokestinių nepriemokų), paaiškinta, ką reiškia nuostata „būti neskolingam“. 2024 m. gruodžio 23 d. atsakyme nurodyta, jog LTSA neturi duomenų, kad Pareiškėjui yra atidėtas mokesčių mokėjimas ar dėl jų vyksta mokestinis ginčas. Pareiškėjui nurodyta, kur kreiptis dėl mokestinių nepriemokų.

Seimo kontrolierė pastebi, kad nors LTSA el. paštu konsultavimas@ltsa.lt pateiktuose Pareiškėjui atsakymuose (konsultacijose) yra nurodyta priežastis dėl pavėžėjo leidimo neatnaujinimo, tačiau nė viename LTSA atsakyme nebuvo Pareiškėjui paaiškinta LTSA priimto administracinio sprendimo atmesti prašymus atnaujinti pavėžėjimo leidimą apskundimo tvarka, jeigu jis nesutinka su juo (iš Pareiškėjo prašymų matyti, kad jis būtent nesutiko su LTSA sprendimais neatnaujinti leidimo), o tai nelaikytina išsamia konsultacija.

Paminėtina ir tai, kad Pareiškėjui neatsakyta į klausimą „kodėl jis negali prisiskambinti LTSA nurodomu telefono numeriu“. Kaip nustatyta šiuo tyrimu, LTSA Pareiškėjo nurodytos aplinkybės, jog jis negalėjo prisiskambinti jam nurodytu telefonu, nepatikrino ir jos neįvertino. Atkreiptinas dėmesys, kad LTSA šią aplinkybę bandė išsiaiškinti tik gavusi Seimo kontrolierės prašymą pateikti su Skundu susijusią informaciją (LTSA informavo, kad „nėra duomenų, jog nurodytu numeriu būtų skambinta Administracijai“, pažymos 5.10, 5.13.4 papunkčiai).

Seimo kontrolierės nuomone, kad ateityje nekiltų panašios situacijos, dėl to, jog neįmanoma prisiskambinti konsultacijoms skirtu telefono numeriu, siūlytina apsvarstyti galimybę registruoti numerį ir perskambinti pareiškėjui.

15. Atsižvelgus į tai, kas pirmiau išdėstyta, Pareiškėjo teisė į gerą viešąjį administravimą buvo pažeista. Pareiškėjo Skundas pripažintinas pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERĖS SPRENDIMAS

16. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia X skundą dėl Lietuvos transporto saugos administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) pripažinti pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERĖS REKOMENDACIJOS

17. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė *Lietuvos transporto saugos administracijos direktoriui* rekomenduoja atkreipti dėmesį į pažymos išvadas, susijusias su informacijos (konsultacijų) asmenims teikimu, ir:

17.1. imtis teisinių ir (ar) organizacinių priemonių, kad darbuotojai, gavę asmenų kreipimuisis, juos įvertintų pagal turinį ir nagrinėdami laikytųsi visų teisės aktų nuostatų, reglamentuojančių kreipimuisi nagrinėjimo procedūras, išsamumo principo bei apskundimo tvarkos išaiškinimo reikalavimus.

17.2. įvertinti asmenims teikiamos informacijos dėl priimtų sprendimų pakankamumą, užtikrinant, kad asmenims būtų lengvai prieinama informacija apie priimtus sprendimus, teisinį jų pagrindą, kur su jais asmenys gali susipažinti (prireikus, gauti), kur gali skųsti tuo atveju, jeigu nesutinka su sprendimu.

17.3. įvertinti konsultavimo telefonu galimybes ir imtis priemonių, kad konsultantų užimtumo atveju pareiškėjams būtų perskambinama.

Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus prašoma informuoti Pareiškėją ir Seimo kontrolierę (rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus ir juos pagrindžiančius dokumentus Seimo kontrolierei pateikti per E. pristatymo informacinę sistemą ar el. p. ombuds@lrski.lt).

Seimo kontrolierė

Erika Leonaitė